

Engesvang d. 10. marts 2005

Er regeringens udspil om modernisering af prøver et reelt fremskridt?

Åbent brev til undervisningsminister Bertel Haarder

Om afskaffelse af gruppeeksamener/gruppeprøver i folkeskolen

I regeringsgrundlaget "Nye mål" kan man under afsnittet om modernisering af prøver, eksamener og karakterer læse følgende sætninger: *Den enkelte elev skal bedømmes på baggrund af målbare, gennemsigtige kriterier. Gruppeeksamener afskaffes.*

I øjeblikket er undervisningsministeriet ved at lægge sidste hånd på første version af prøvebekendtgørelsen for naturfag, og vi vil som foreninger for naturfagslærere ved lærerseminarierne stærkt fraråde en restriktion, der fratager eleverne i landets folkeskoler muligheden for at gå til prøve i grupper.

For os virker det som en meget drastisk og uhensigtsmæssig beslutning, der ikke kan begrundes pædagogisk, og som derfor udelukkende må anses for at være politisk.

Vi er som naturfaglige foreninger yderst positivt indstillet over for regeringens fokusering på det naturfaglige område i undervisningssystemet, og vi har fuld forståelse for ønsket om reformprocesser, der kan øge elevernes faglighed. Men i denne proces er det også vigtigt at medtænke positive elementer i den gængse undervisningspraksis i folkeskolen. I dette perspektiv har vi svært ved at se, at der skulle være en modsætning mellem ønsket om at udvikle en høj faglighed hos eleverne og muligheden for gruppeprøver. I naturfagene indgår bl.a. en række eksperimentelle og feltorienterede forløb som rent praktisk vil have svært ved at blive tilgodeset i en prøvesituation, hvis eleverne ikke må samarbejde. Dette står i modstrid med tanken om den praktisk/mundtlige prøve, der netop nu er ved at blive udviklet i naturfagene. Her ønsker man oven i købet at udnytte de gode erfaringer, man har med den nuværende prøve i fysik/kemi. Disse erfaringer er blandt andet funderet i, at prøven er praktisk og mundtlig, og at eleverne har mulighed for at gå op i grupper af to-tre personer.

Et andet sted i regeringsgrundlaget kan man læse, at det er regeringens målsætning, at Danmark skal være et førende videns- og iværksættersamfund. Det kan vi kun være enige i! At vi klarer os godt i den internationale konkurrence, skyldes ifølge Mikael Lindholm, redaktør på Mandag Morgen, en veludviklet innovationskultur i Danmark. Gennem kreative og innovative processer er vi således gode til at omsætte grundviden til noget produktivt i erhvervsmæssige sammenhænge. Mikael Lindholm fremhæver Finland som et land, hvor man har postet mange penge i at udvikle grundforskningen men ikke har formået at omsætte resultaterne til økonomisk vækst, hvilket ifølge Lindholm har resulteret i at finnerne i dag ser med stor misundelse på den danske innovationskultur.

En væsentlig forudsætning for at sikre en stærk innovationskultur i det danske samfund er selvfølgelig, at den grundlæggende faglige uddannelse er af høj kvalitet. Mikael Lindholm er af den mening, at vi skal gøre alt for at styrke de klassiske discipliner i folkeskolen. Men vi skal på den anden side passe på ikke at sætte den unikke danske evne til at tænke kreativt og innovativt over styr. Her tænkes på de læreprocesser, der går på tværs af fagene, og som er med til at udvikle børns samarbejds-mæssige, kommunikative og kreative kompetencer.

Det er de naturfaglige foreningers opfattelse, at den faglige dannelse i folkeskolen ikke kun kan begrundes i, at børn skal udvikle deres forståelse af kernefaglige begreber. Den er også nødt til at omfatte de læreprocesser, der udvikler samarbejds-mæssige, kommunikative og kreative kompetencer. Kompetencer der ikke er målbare på samme måde som kernefaglige begreber. Ellers vil der være en fare for, at vi sætter udviklingen af nogle unikke kompetencer, som danske børn har, over styr. Disse kompetencer er ikke noget, man nødvendigvis fødes med. Det er noget, man kan udvikle gennem opvæksten og skolen.

Et godt læringsmiljø for udviklingen af kreative og innovative kompetencer er blandt andet gruppearbejdsprocesser i folkeskolen, hvorfor kernen i vores bekymring i forhold til regeringsgrundlaget netop er afskaffelsen af muligheden for at gå til prøve i grupper i folkeskolen. Det er almindelig kendt, at prøveformen har stor indflydelse på lærernes overvejelser om arbejds- og organisationsformer af den daglige undervisning. Hvis individuelle prøveformer er eneste alternativ, vil incitamentet til at prioritere gruppearbejdsprocesser i den daglige undervisning være svækket. Det giver eleverne ringere vilkår for at udvikle kreative, kommunikative og innovative kompetencer.

Vi mener, at der er et stort behov for at udvikle evalueringsværktøjer, der kan støtte læreren i at vurdere elevernes individuelle læreproces i den daglige undervisning, og sådanne værktøjer, mener vi sagtens, kan implementeres i undervisningsformer, der inkluderer gruppearbejdsprocesser.

Vi stiller os gerne til rådighed for at diskutere synspunkter, der er berørt i dette brev.

På vegne af foreningerne:

Hanne Lund Jørgensen, formand for foreningen af lærere i geografi ved seminarierne.
hanne.lund.joergensen1@sydfynsem.dk

Lene Beck Mikkelsen, formand for FADB2 – Foreningen af danske biologer, seminariefractionen.
lene.beck.mikkelsen@skolekom.dk

Martin Krabbe Sillasen, formand for SEMFAK – Seminariernes fysik, astronomi og kemilærer forening.
martin.krabbe.sillasen@skolekom.dk